

Kształtowanie się indeksów WIG w 2003 roku

Do najważniejszych wskaźników polskiej giełdy zaliczamy Warszawski Indeks Giełdowy oraz WIG-20, który jest indeksem dużych spółek. Oprócz dwóch wyżej wymienionych indeksów giełda również wylicza wartości innych indeksów.

WIG - Warszawski Indeks Giełdowy to najbardziej znany oraz najstarszy indeks warszawskiej giełdy. WIG wyliczany jest od 16 kwietnia 1991 roku czyli od pierwszej sesji giełdowej.

Warszawski Indeks Giełdowy jest to indeks szeroki, ponieważ jego wartość określa się na podstawie cen akcji spółek notowanych na rynku podstawowym. Wyjątek stanowią tutaj Narodowe Fundusze Inwestycyjne.

W dniu, w którym odbywają się notowania, wartość indeksu WIG podawana jest o godzinie 10 rano i jest to tzw. wartość otwarcia.

W ciągu trwania sesji indeks jest obliczany co minutę, a podstawę do obliczeń stanowią zawierane transakcje. Po zakończeniu sesji obliczany jest natomiast kurs zamknięcia. Wartość indeksu WIG obliczana jest na bieżąco.

WIG-20 zawiera w sobie dwadzieścia największych spółek notowanych na giełdzie i dlatego jest on nazywany indeksem wąskim.

Indeks WIG-20 odwzorowuje zachowanie najważniejszych akcji i w związku z tym jego zmiany są pilnie obserwowane przez rynek. Jest on również instrumentem bazowym stanowiącym podstawę wyliczeń dla kontraktów terminowych. Wartość WIG-20 jest obliczana od 16 kwietnia 1994 roku.

Podobnie jak w przypadku WIG, wartość indeksu WIG-20 jest podawana na początku i na końcu sesji (tzw. wartość otwarcia i zamknięcia). W trakcie sesji wartość tego indeksu jest obliczana co 30 sekund.

MIDWIG jest to indeks, odwzorowujący zachowanie 40 akcji średnich spółek, jego wartość jest wyliczana od 31 grudnia 1997 roku. Wartość indeksu jest podawana na początku i na końcu sesji, w trakcie notowań zmienia się co minutę. Jest to również przykład indeksu cenowego (wąskiego).

WIRR to indeks rynku równoległego, obliczany na podstawie cen notowanych tam spółek - jest to więc wskaźnik typu szerokiego (dochodowego). Wartość indeksu

WIRR jest obliczana od 31 grudnia 1994 roku. W dniu sesji wartość indeksu podawana jest dwukrotnie: o godzinie 11.30 (po tzw. pierwszym fixingu, jest to wartość otwarcia) oraz po zakończeniu sesji (kurs zamknięcia).

TechWIG to indeks opisujący tzw. Segment Innowacyjnych Technologii (SITech), czyli zachowanie akcji spółek, zaliczanych do sektorów: medialnego, informatycznego i telekomunikacyjnego. TechWIG jest ponadto podobnie jak WIG-20 - instrumentem bazowym dla kontaktów terminowych.

Tabela 1. Indeksy Giełdy Papierów Wartościowych

Rok	2003	
Nazwa indeksu	Stopa zwrotu (%)	Wartość na koniec roku
MIDWIG	33,6	1 269,34
NIF	-1,8	58,71
WIG	44,9	20 820,07
WIG20	33,9	1 574,04
WIRR	100,7	2 740,68
TechWIG	60,6	571,86

Źródło: <http://www.gpw.com.pl>

TechWIG jest obliczany od 31 grudnia 1999 roku, w dniach sesyjnych podawane są kolejno: wartość otwarcia, wartości bieżące w trakcie notowań (obliczane co pół minuty) oraz kurs zamknięcia. Subindeksy sektorowe. Obok wymienionych wyżej indeksów, giełda oblicza również wartość indeksów sektorowych, obrazujących zmiany cen akcji spółek z różnych segmentów gospodarki. Aktualnie obliczane są wartości otwarcia i zamknięcia następujących indeksów: WIG - banki, WIG - budownictwo, WIG - informatyka, WIG - spożywczy oraz WIG - telekomunikacja.

Tabela 2. Subindeksy sektorowe WIG

Rok	2003	
Nazwa indeksu	Stopa zwrotu(%)	Wartość na koniec roku
Banki	9,3	26 321,38
Spożywczy	48,8	18 850,71
Budownictwo	34,5	14 626,15
Informatyka	42,6	13 393,40
Telekomunikacja	27,7	7 747,87

Źródło: <http://www.gpw.com.pl>

TechWIG to indeks opisujący tzw. Segment Innowacyjnych Technologii (SITech), czyli zachowanie akcji spółek, zaliczanych do sektorów: medialnego, informatycznego i telekomunikacyjnego. TechWIG jest ponadto podobnie jak WIG-20 - instrumentem bazowym dla kontaktów terminowych.

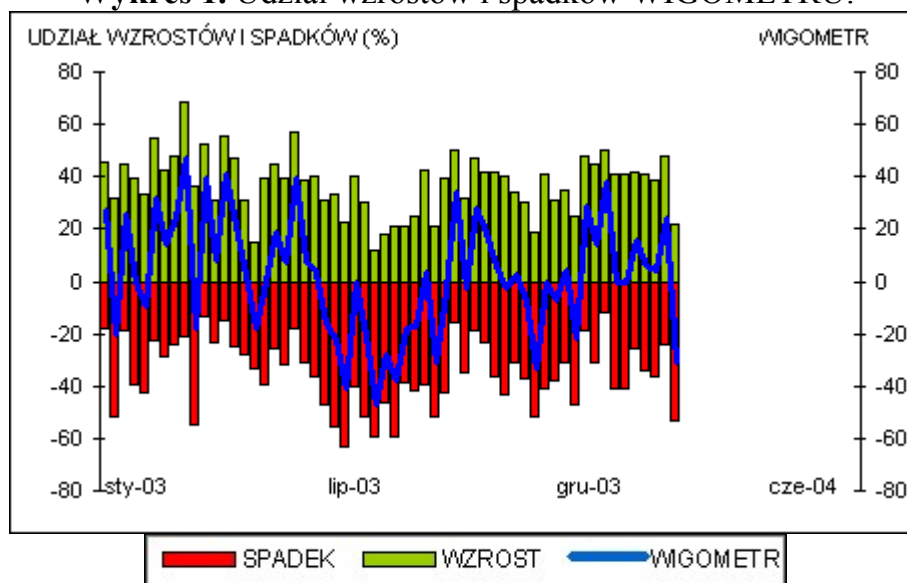
Tabela 3. Indeksy zagraniczne.

Rok	2003
Nazwa indeksu	Stopa zwrotu (%)
ATX	-100,0
DJIA	-100,0
BUX	-100,0
BOVESPA	-100,0
FTSE100	-100,0
PX50	-100,0
DAX	-100,0
NASDAQ COMP.	-100,0
CAC-40	-100,0
NIKKEI 225	-100,0
CESI	-100,0

Źródło: <http://www.gpw.com.pl>

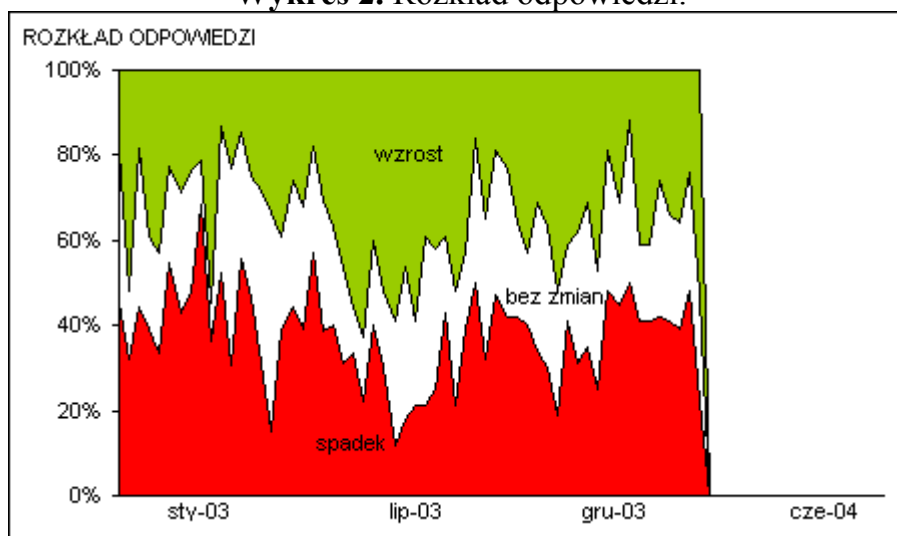
MIDWIG jest to indeks, odwzorowujący zachowanie 40 akcji średnich spółek, jego wartość jest wyliczana od 31 grudnia 1997 roku. Wartość indeksu jest podawana na początku i na końcu sesji, w trakcie notowań zmienia się co minutę. Jest to również przykład indeksu cenowego (wąskiego).

Wykres 1. Udział wzrostów i spadków WIGOMETRU.

Źródło: <http://www.gpw.com.pl>

Wykres 2. Rozkład odpowiedzi.

Źródło: <http://www.gpw.com.pl>

Badania koniunktury prowadzone są w oparciu o zestaw tych samych pytań kierowanych co tydzień bezpośrednio do uczestników ankiety. Wskazują oni swoje przewidywania co do zmiany wartości indeksu WIG20 na koniec następnego tygodnia, wybierając jedną z trzech możliwości:

- wzrost,
- bez zmian,
- spadek.

Przewidywania formułowane są w każdy czwartek, a wyniki prezentowane są w najbliższy piątek po zakończeniu sesji giełdowej. Jednocześnie przyjmuje się, że oczekiwania zmiany indeksu nie przekraczające 1,5% interpretowane są jako brak zmiany.

Wartość wskaźnika oblicza się w następujących krokach:

- zsumowanie wszystkich odpowiedzi,
- obliczenie procentu odpowiedzi "wzrost",
- obliczenie procentu odpowiedzi "spadek",
- obliczenie salda (różnicy) pomiędzy procentem odpowiedzi "wzrost", a "spadek".

Dla prezentacji przebiegu WIGOMETRU wykorzystuje się wskaźnik obliczony jako saldo oczekiwań pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik ten może przyjmować wartości od - 100 pkt. do +100 pkt.

Wartość dodatnia oznacza, że wśród osób zawodowo związanych z rynkiem kapitałowym jest przewaga osób nastawionych optymistycznie, a wartość ujemna, że jest więcej pesymistów. Posłużymy się poniższym przykładem.

Na 150 otrzymanych odpowiedzi:

- 50 "wzrost" (33%) ,
- 60 "bez zmian" (40%),
- 40 "spadek" (27%).

Wartość wskaźnika jest obliczana jako różnica pomiędzy procentem odpowiedzi "wzrost", a procentem odpowiedzi "spadek": W naszym przypadku:

$$33 - 27 = 6$$

Oznacza to, że wartość wskaźnika w ostatnim badaniu wyniosła 6. Tym samym wskazuje przewagę optymistów nad pesymistami.

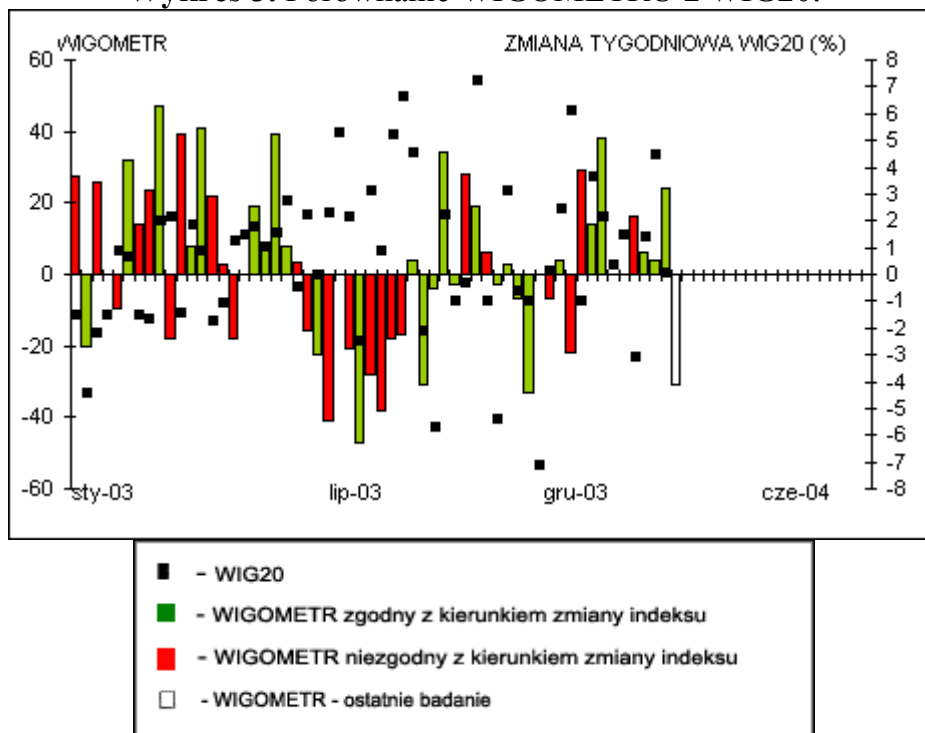
Badania nastrojów prowadzone są wśród wybranej grupy osób zawodowo związanych z rynkiem kapitałowym:

- Dyrektorzy inwestycyjni,
- Doradcy inwestycyjni,
- Fund Menadżerowie,
- Maklerzy papierów wartościowych,
- Analitycy giełdowi.

Osoby te reprezentują istniejące na rynku kapitałowym instytucje: fundusze emerytalne i inwestycyjne, banki inwestycyjne, firmy Asset Management oraz biura maklerskie.

Poniższy wykres 3, prezentuje wartości WIGOMETRU oraz rzeczywiste zmiany indeksu WIG20 w porównywalnym okresie.

Wykres 3. Porównanie WIGOMETRU z WIG20.

Źródło: <http://www.gpw.com.pl>

Blisko rok temu Giełda rozpoczęła podawanie wartości wskaźnika koniunktury WIGOMETR. Wartości wskaźnika są odzwierciedleniem oczekiwań rodzimych doradców inwestycyjnych, maklerów i analityków, co do zmiany wartości indeksu WIG20 na koniec następnego tygodnia.

W roku 2003 indeks WIG20, 20 razy był na plusie, 9 razy spadał, 20 razy nie zmienił wartości w ciągu tygodnia (tzn. zmiana była mniejsza niż 1,5 %). WIGOMETR przewidywał 24 wzrosty, 23 spadki a 2 razy nie wykazywał zmian - wśród ankietowanych mamy więc tylu samo optymistów co pesymistów.

Konfrontacja przewidywań uczestników badań z rzeczywistymi zmianami indeksu WIG20 wygląda następująco:

- oczekiwania badanych pokryły się 23 razy z rzeczywistym stanem rynku, co daje blisko 50% skuteczność wskaźnika,
- w 14 przypadkach trafne przewidywania dotyczyły wzrostu a w 9 przypadkach spadków indeksu WIG20 w prognozowanym tygodniu.

W całym okresie w badaniach uczestniczyło ponad 50 przedstawicieli biur maklerskich, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Literatura

1. Baryłko B., Giełda krok po kroku, wyd. Poltext, Warszawa 1994.
2. <http://www.gpw.com.pl>.
3. Koch R., Słownik zarządzania i finansów, Wydawnictwo Profesjonalnej szkoły Biznesu, Kraków 1997.
4. Sopoćko A., Rynkowe instrumenty finansowe, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego, Warszawa 2003.
5. Wilimowska Z., Wilimowski M., Polski rynek kapitałowy, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1996.